

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan opoldan.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6/L, Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in podpisati, sicer se jih ne priobči. Rokopise se ne vrača.

Oglasni: Prostor 1 mm x 55 mm po K 1.20. Uradni razglasi, poslano ter noče isti prostor K 1.60. Pri večjem naročilu popust.

NAPREJ

Glasilo Jugoslov. socialno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali z dostavljanjem na dom za celo leto K 180, za pol leta K 90, za četrt leta K 45, za mesec K 15, Za Nemčijo celo leto K 218, za ostalo tujino in Ameriko K 240.

Reklamacije za list so poštne proste.

Upravništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6/L, Učiteljska tiskarna.

Slovenskemu delavstvu!

Dogodki zadnjih dni bi utegnili v zvezi z nejasnostjo, kako daleč je dozorelo vprašanje ujedinitvenja jugoslovanskega proletarijata, povzročiti zmedo med somišljeniki in vplivati razdiralno na naše organiz., posebno še v očigled naporu vseh meščanskih strank in listov, ki gredo za tem, da nas oslabe.

Na mariborskem kongresu izvoljeni izvrš. odbor je izvolil začasno strankino načelstvo, ki le imelo v prvi vrsti nalogo ustanoviti predpogoje za ujedinitvenje.

To začasno strankino načelstvo smatra za svojo dolžnost, da dá s drugom sledeče pojasnilo in navodila:

1. Načelstvo je našlo podlago za ujedinitvenje v smislu mariborskih sklepov, vendar ujedinitvenje še ni izvršeno, ker bo o ujedini. še končno

veljavno sklepal v Mariboru izvoljeni izvrševalni odbor, ki se doslej vsled štrajka in izrednih razmer ni mogel sestati in bo še trajalo nekaj dni, da se bo mogel sestati.

2. Za ta čas, ko se ne vrši seja izvrševalnega odbora vodja podpisano načelstvo vse strankine posle. Obratujte se v vseh strankinih zadevah na tainštvo JSDS v Ljubljani Šelenburgova ul. št. 6.

3. Oklenite se z vsem zaupanjem obstoječih organizacij: pokoravajte se navodilom zaupnikov, ker le izhod iz sedanjega težkega položaja le v trdni disciplini in solidarnosti.

V Ljubljani, dne 30. aprila 1920.

Začasno načelstvo JSDS: Udovč, Uratnik, Korun, kot člani; Svetek, Škorpik, kot namestnika članov načelstva iz Maribora.

Recite našim kapitalističnim magnatom, da bo Amerika zanaprej živela sama zase in odtegnila roke od Evrope in ostalega sveta. Posegli bi v sršenovo gnezdo, in kdor bi se resno postavil na podlago take doktrine, ne bi smel kandidirati več za kopstabla v kakšnem zapadnem gnezdu, kaj še le za prezidenta ali senatorja. Evropa je danes uboga, zelo uboga; toda kam bi bil prišel kapitalizem, da ni znal kovati profitov tudi iz revščine?

Že maletu z glavami in mahajo protestno z rokami: Nismo jih prav razumeli. Seveda ne mara nihče ovirati ameriške trgovine; le za to gre, da ne bo Amerika vezana s pogodbami, vsled katerih bi se morala eventualno celo bojevati za zadeve, ki se je nič ne tičejo in s katerimi neče imeti nič opravka. Politično se noče vmešavati v evropske homatije. Samosvoja hoče ostati.

Marsikdo bi bil že rad ostal samosvoji, pa ni šlo. Celo puščavniki so sprejemali milodare od ljudi, katerim so se odtegnili. Beseda o vmešavanju se lahko tudi obrne: »Ne maramo, da bi se kdo mermal ali smel vmešavati v naše zadeve.« Liga narodov na primer bi morala imeti kolikor toliko take pravice, zakaj brez nje ni bila le lepa iluzija. Liga narodov more imeti le tedaj pomen in življenje, če se izraža v njej skupnost vseh narodov, pa naj bo že kakorkoli omejena ali razširjena. Da more taka skupnost dobiti kri in meso, li moralo posamezni deli na vsak način žrtvovati nekoliko samostalnosti, nekoliko samoodločevanja. Vsak sestavni element se li mora podvreči v gotovih rečeh, ki morajo biti lasno določene, katerih pa mora vsekakor nekoliko biti.

Čemu govorjenje, da nočemo takih žrtev od drugih, ko gre očitno za to, da nočemo sami žrtvovati nobene drohtinice svoje »suverenosti«?

Gospodarstvo in politika.

Ameriško podjetništvo potrebuje zunanjo trgovino. Niti za hip ni mislilo na to, da to opusti. Komaj je bil provizorično sklenjen mir z Nemčijo, so bili že ameriški trgovski zastopniki tam in nihče ni več govoril o tem, da je bila Nemčija včeraj glavna sovražnica in da je vsako občevanje z njo veljalo za neodpusten naroden greh. Hipoma so bile pozabljene vse velike posledice o večnih posledicah vojne, ki ne bodo nikdar več dovolile, da bi se gledalo na Nemca drugače kakor na »Huna«. Na drugi strani postajalo ljudje nervozni, kadar slišijo govoriti o pridobitvah Anglije, še vedno zaveznice, ali v veliki večini meri zopet konkurentinje.

Ruski boljševizem je največje strašilo: toda slišali smo, kako nestrno čakajo industrialni krogi na trenutek, ko bodo mogli kupčevati z Rusijo, pa naj bo njena notranja konstitucija kakršnakoli.

Za podjetništvo so to velika vprašanja. Velika so pa tudi za delavstvo.

S samo domačo trgovino ni nikdar mogoče doseči toliko dobička kakor s kupčijo na zunanih trgih, ki sprejemajo ogromne množine naše nadprodukcije in omogočajo izvajanje industrije v največjem obsegu. Interes kapitala so pri tem tako očitni, da bi bilo smešno iskati dokazov za dejstvo, da se pomnožujejo profiti v enakem razmerju, kakor se širi trgovina. Pa tudi za delavstvo ne more biti vseeno, ali le dela toliko, da je povpraševanje po delavskih silah večje kakor njih ponudba, ali pa ga je tako malo, da ni za delavce dovolj prostorov po delavnicah in tovarnah.

Prizadeti so pa pri tem tudi splošni svetovni interesi. Narava ni porazdelila rudnin in drugih virov bogastva z ozirom na državne meje, tako da bi imela vsaka država prav to, česar potrebuje. In kar je v zemlji, le lahko brez koristi, če ni pogojev in sredstev za izrabljanje. Tupatam izražena misel, da je zunanja trgovina le v interesu tistih, ki prodajajo, le zelo naivna. Vsaka vest iz Rusije na primer pripoveduje, kako izredno važno je za deželo, da dobi lokomotive. Sama jih danes ne more producirati niti od daleč v taki množini, da bi zadostovala potrebam. Torej je v njenem interesu, da jih li prodajo drugi.

Vse to pomeni naposled nositi vodo v morje, ker le vse to lasno ig samo po sebi razumljivo. Toda panavlati le treba take reči, ker se praeiralo baš zato, ker so same ob sebi umevne.

Zunanji gospodarski stiki so torej neizogibni. Kdorkoli le na tem polju poizkuša s partikularizmom in separatizmom, se je opekel in je moral opustiti svoje metode. Da bi se ustavilo svetovno izmenjavanje blaga, bi se morali vrniti v primitivne čase, v starokopitno življenje, katerega ne bi narodil trajno za nobeno

ceno prenašali. Odrči bi se morali neštetim zahtevam kulturnega življenja, ki smo se jih naučili smatrati za neizogibne zahteve. Upreti bi se morali pa tudi razvoju tehnike in uničiti ves tisti razvoj, ki je s tehničnim neločljivo spojen. Potepati bi morali razvojne zakone same.

Absurdno je le pomisliti na take možnosti. Mednarodni blagovni promet le delstvo, ki se mora sporeti kot tako in se mora z njim računati.

Toda če ne moremo graditi več gospodarskih kitafskih zidov, kako se more tedaj govoriti o političnih separacijah? Kako sanjati o mistični deželi, ki se ne briga za ostali svet, ki se noče nikdar in za nobeno ceno vtikati v zadeve drugih in ki ne dovolji nikomur, da bi se le kolikorkoli več kakor iz radovednosti zanimal zanjo in za njene reči?

Zadnja desetletja so nas mnogo naučila. Nehali smo gledati na politiko kot na okultno znanost, dostopno le maloštevilnim izvoljenim magijem, ločeno od materialnega življenja, ukvarjalnočo se le s »čisto državnimi« vprašanji. Zvedeli smo, da je politika izraz zelo realnih, in predvsem gospodarskih razmer, in če je bilo treba kakšnega posebnega dokaza, ga je podala baš zadnja vojna, pri kateri izbruhlo so šerala gospodarska vprašanja največje vloge. Enako glasno in mogočno so se oglašala na mirovni konferenci, in le čudno je, koliko naivnosti pričakujejo nekateri državni gromovniki od ljudstva, ki naj bi ostalo slepo vpricho vsega mešetarjenja in barantanja za rudniške kraje, za luke, za kolonije, za železnice itd., katerega rezultat so mirovne pogodbe veliko več, kakor plod stremiljenja po uravnavi »čisto« političnih zadev.

Močni trak med internacionalno trgovino in internacionalno politiko se ne da prerezati. Če se hočemo trgovsko zanimati za druge dežele, se moramo politično tudi. Brez skrivanja in brez ovinkov: Če posegamo gospodarsko preko svojih meja, moramo posegati tudi politično. In zakaj bi varali sami sebe, na dopovedovali sebi da drugim, da ne posegamo, da se ne vmešavamo?

(Konec prih.)

Pismo iz Belgrada.

1. maja 1920.

Prvi maj. Po ulicah se sprehatajo močne orožniške patrulje. Nikdo se ne ozira na nje. Ljudstvo hiti po svojih opravkih. Sicer je malo ljudi videti. -- Tukajšnja radniška partija je proglasila, da se prvi maj praznuje s popolno ustavitvijo dela. Veliki obrati tudi stole. Velike kavarne in re-

stavracije so zaprte. V malih gostilnah in kavarnah pa je prav čilo življenje. Shodov ni: radniška partija je izjavila, da noče prirediti niti nameravanega velikega zbora, niti dovoljena obhoda, češ: da je zvedela za neke vladine namere. Vlada je nameravala baje pri tej priložnosti

LISTEK.

Ant. P. Čehov:

Veliki in mali Volodja.

(Poslovenil Fran Pogačnik.)

(Dalje.)

»No, sedaj se začneja muzika!« je izpregovoril Jagič sam pri sebi in poudarjal besedo na slogu »zi«.

Pomirila se je pozno, šele okrog desete ure dopoldne; nehala je plakati in se tresti po vsem telesu, zato pa jo je začel mučiti hud glavobol. Jagič se je hitel odpravljati k pozni maši in v sosednji sobi godrnjal na slugo, ki mu je domagal pri oblačenju. Lahno rožlatoč z ostrorami je stopil še v spalnico, nekaj vzel, se še enkrat vrnil, že v epoletah in odlikovanjih, jedva vidno šepajoč od revmatizma, in Sofiji Lvovni se je zdelo, da hoči in gleda kakor razbojnik.

Čula je, kako je Jagič pozvonil na telefon. »Prosim Vas, zvežite me z vaziljevsko vojašnico!« je dejal. Čez minuto je vprašal: »Vaziljevska vojašnica?« Pokličite k telefonu doktorja Salimoviča! trenotek kasneje ga je slišala reči: »S kom govorim? Ali si ti Volodja? Zelo me veseli! Dragi, prosil očeta, naj pride takoj k nam, moja žena se je včeraj zelo prehladila. — Da ni doma, praviš? Hm... Hvala! Imenitno! Leva hvala! Mercii!

Jagič je stopil tretjič v spalnico, se sagnil k ženi, jo prekrizal, li dal poljubiti svojo roko (ženske, ki so ga ljubile, so mu poljubljale roko, in on se je privadil na to) in dejal, da se vrne k obedu. Na to odšel.

Ob dvanajstih je hišna javila, da je prišel Vladimir Mihajlič. Sofija Lvovna omahuje vsled slabosti in glavobola, le urno oblekla svoj čudoviti lilasti lutranli plašč s krznenimi obšivi in se v naglici počesala; v duši je občutila nelzrazno nežnost, trepetala je od radosti in strahu, da bi mogel oditi. Hotela ga je videti.

Mali Volodja je prišel na poset, kakor se spodobi, v fraku in v beli ovratnici. Ko je stopila v sprejemnico Sofija Lvovna, ji je poljubil roko in izrazil iskreno sožalje, da ni zdrava. Ko sta sedla, je pohvalil njen lutranli plašč.

Včerašnje svidenje z Olgo me je razburilo,« je izpregovorila. — »V začetku mi je bilo težko, sedaj pa lo zavidam. Ona je kakor neporušna skala, ki je ne premakneš z mesta. Toda, Volodja, ali res ni bilo zanjo drugega izhoda? Ali res pomeni, živlega se zakopati, rešiti vprašanje življenja? To je vendar smrt, a ne življenje!«

Ko je omenila Olgo, se je pojavila malemu Volodji na obrazu glnjenost.

»Vi Volodja, ste umen človek,« je nadaljevala Sofija Lvovna. »Naučite me, da bom prav tako postopala, kakor ona. Seveda sem laz nevernica in ne poldem v samostan, a saj je možno storiti kaj istovrednega. — Ni mi lahko ži-

veti,« je dostavila po par trenotkih molka. »Naučite me! Povejte mi kaj prepričevalnega! Recite mi vsaj besedo!«

»Besedo? Izvolite: Tara-rabumbija!«

»Volodja, čemu me prezirate?« ga je živo vprašala. »Vi govorite z menoj na poseben, oprostite mi, zidalski način, kakor se ne govori s prijatelji in dostojnimi ženskami. Kot učenjak imate uspeh, ljubite vedo, a zakaj se nikdar ne razgovarjate z menoj o znanosti. Zakaj? Ali nisem vredna?«

Mali Volodja je nelevotjen nagubančil čelo in rekel:

»Zakaj ste kar nenadoma zahrepenela po znanosti? Morda naj govoriva o ustavi? Ali pa rajši o lesetru s hrenom?«

»Prav, jaz sem ničeva, brezpomembna, breznačelna, omejena ženska... Imam polno napak, sem na duhu bolna in pravno pokvarjena, zato me le treba prezirati! Vi, Volodja, ste deset let starejši od mene, moj mož celo 39 let. Pred vajinimi očmi sem doraščala in ako bi se vama ljubilo, bi napravila iz mene, kar bi hotela, celo angela. A vidva, (glas se ji je tresel) ravnata strašno z menoj. Jagič me je poročil, ko se le postaral, a vi...«

»No, dovolj, dovolj,« je vzdihnil Volodja, sedel bliže k nji in li začel poljubljati obe roki. — Prepustiva modrovanje in dokazovanje Schoppenahuru, a midva poljubujva te ročice!«

»Vi me prezirate, a ko bi vedeli, koliko trdim vsled tega!« je vzdihnila neodločno, ker je

vedela že v naprej, da li ne veruje. »Ako bi vedeli, kako rada bi se izpremenila, začela novo življenje! Z udivljenjem mislim na to,« je nadaljevala. In v resnici ji je navdušene izvabilo solze v oči. »Da bi bila dober, pošten, čist človek, da bi ne lagala, imela življenjski cilj...«

»No, pustite, ne pretiravajte! Ne ljubim tega!« je dejal Volodja in na obrazu se mu je pojavila porožljivost. »Bogme, kakor na odrul Obnašajva se vendar človeško!«

Da bi se ne razhudil in ne odšel, se mu je Sofija Lvovna jela opravičevati in se je njemu na ljubo celo nasmihala; zopet je navedla razgovor na Olgo in na namero, rešiti vprašanje svojega življenja in postati človek.

»Tara-ra-bumbija!« je zapel Volodja polglasno. »Tara-ra-bumbija!« Nenadoma jo je obšel preko pasu. A ona, sama ne vede, kaj počne, mu le ovila roke okrog ramen in mu vzhičeno kakor v sanjah zrla minuto v razumu, hudomušni obraz, čelo, oči in krasno brado.

»Že davno veš, da te ljubim,« mu je priznala in silno zardela; čutila se je, da so se pri ustne krčevito zvine od sramu. »Ljubim tel Zakaj me mučiš?«

Zamizala je in ga krepko poljubila na usta; došlo, skoro minuto, se njene ustne niso mogte ločiti od njegovih, dasi je vedela, da se to ne spodobi, da lo more sam obsojati in da lahko vstopi služkinja.

(Konec prih.)

po »svoje« nastopiti proti tukajšnjim komunistom...

Mezdno gibanje tipografov. Kakor je vam znano, so tukajšnji lastniki tiskarn izprli svoje delavstvo. Mesto dosedanjih listov izhaja skupen meščanski dnevnik »Beogradska štampa«, ki združuje v sebi po vzoru »Zagrebskih Novin« sledeče dnevnike: »Beogradski Dnevnik«, »Demokratija«, »Epohe«, »Pravda«, »Politiko«, »Trgovinski Glasnik«, »Tribuno«, »Balkan« in »Samoupravo« — »Beogradska štampa« ima vse članke za vladu, proti vladi — za prvi mač in delavce — proti delavcem. Kar želiš dobiti v tem mišmažu, ki je sedaj organ radikalcev, klerikalcev, demokratov, liberalcev... Proti zahtevam delavstva: slova yseh prejšnjih »smrtno« se sovražehih... Poleg »Beogradske Stampe« izhala pa še trije dnevniki, to so: »Radničke Novine«, »Republika« in novi list »Depeša«, kojih tiskarne so se pokodile z delavci.

Železničarski štrajk. Minister dr. Korošec stoji v pozni Napoleonovega maršala; v pozni Napoleona pa stoji njegov »pomočnik« Sabo Jelič. Streti železniško organizacijo te nuna devisa. Danes je izšlo uradno sporočilo ministrstva soobračaja, ki napoveduje stroge preiskave in kazni proti stavkajočim železničarjem. Uradno sporočilo pravi dalje, da »su in isto vreme preduzete i druge administrativne mere, da se in buduče spreči agitacija i bezdušno zavajanje od strane kolovodja«.

Bomo videli. Naj pa g. Korošec ne pozabi, da bodo železničarji ostali še — železničarji, ko ga bo odnesel vihar raz stolca ministrskega.

Vlada, Vlada — štrajka! Smo pač dežela štrajkov. Najpoprej štrajka naše »narodno predstavništvo«, potem začno železničarji, nato nastane generalni štrajk v državi — edino vlada je še bila aktivna, saj v predpisih in naredbah. No, sedaj — sedaj pa še vlada štrajka. Ko je te dni dobil predsednik Narodnega predstavništva g. Ribar pismo od predsednika vlade Stojana Protiča, debelo pismo, se je zelo začudil, ko ga je prebral. Vlada mu je v pismu sporočila, da ne pride več v parlament, če — ne pride tudi opozicija! Kaj —? Kaj takega pa še ne, odkar svet stoji! Naša država mora vendar saj v nečem prednjačiti!

Kaj se bo iz tega napravilo, ne vemo. Res je, da je regent pozval poslanika Vesniča iz Pariza, ki naj sestavi novo vlado. Vesnič je menda že prišel sem in je bil v dvoru. Kaj bo iz tega, se ne ve. Nekateri so mnenja, da je to vse skupaj le tako za »javnost«, v resnici pa ostane vse pri starem.

Neljub je bil sedanjí vladi Protič-Koroševí prihod paríške delegacije Trumbiča, Ribafa in Šolgeria. Gre se ga vprašanje okupiranih kraljev. Vlada Protič-Koroševa je dajala delegaciji pitilska (nerazumljiva) navodila. Hotela je, naj se reši to velevažno vprašanje — samo, a tako, da lahko v neugodnem slučaju porečejo: »Sedaj so Ribaf, Šolger in Trumbič sem priselci in hočejo določeno smer in odločno direktivo.«

Narodno predstavništvo. Sodrugi Anton Kristan je podal za sejo dne 3. maja šest interpelacij o dogodkih 24. aprila, o konfiskaciji »Napreja« in o aretiranih sodrugih. Stori je tudi vse potrebne korake, da dobe tukajšnji merodajni krogi prave informacije o stanju stvari. — Tudi posl. Ribnikar in tovariši so podali daljšo interpelacijo o razmerah v Sloveniji.

Draginja je tu vsak dan večja. Stanovanja so se silno podražila. Vzrok so glavno ruski ubežniki, ki draže stanovanja. Njim je vseeno, če plačajo za stanovanje 600 ali 800 dinarjev na mesec. Pravijo sicer, da morajo 15. t. m. vsi tisti iz Beograda, ki nimajo nič dela. No, bomo videli...

POSVETOVANJA O JADRANSKEM VPRAŠANJU V BELGRADU.

LDU, Beograd, 3. (Uradno.) Ministrstvo za zunanje posle objavila: Včeraj in danes so se pod predsedstvom regenta Aleksandra vršile seje ministrskega sveta, katerim so prisostvovali vsi ministri ter člani naše mirovne delegacije dr. Trumbič, dr. Vesnič, dr. Šolger in dr. Rybar. Minister za zunanje posle dr. Trumbič je podal obširno poročilo o stanju vprašanj zunanje politike. Po koncu ni izmenjavil misli je bil srefek sklep, da se nadaljnjele razgovori z Italijo glede rešitve jadranskega vprašanja. Na predlog ministra za zunanje posle se mirovna delegata Pašič in dr. Trumbič pooblašata, da se v to svrhu sestaneja z italijanskimi delegati,

NARODNO PREDSTAVNIŠTVO.

LDU, Beograd, 3. 85. redno sejo narodnega predstavništva otvorja podpredsednik dr. Ribar ob 17 ter naznanja, da je preminul narodni predstavnik Tihomir Drašković. Radi premalnega števila pristojnih poslancev zaključí nato sejo ter odreja prihodnjo za 5. maja, ker upa, da bo dotlej dovolj poslancev navzočnih.

GOVOR DR. RENNERJA 1. MAJA.

LDU, Dunaj, 3. (ČTU.) Na proslavi 1. maja v Dunajskem Novem mestu je državni kancelar dr. Renner izjavil, da namerava vojaška premoč na morju zapadnih držav zaslužiti svet. V tej smeri se pričakuje za osvoboditev še večji boj kot doslej. Borbo bo izvajeval proletarijat vsega sveta. Odločitev je v rokah delavskih mas zapada in Rusije. Ruska pot ne vodi do cilja v Avstriji. Zaradi tega se državni kancelar postavlja na stališče demokracije. — V Neunkirchnu je dr. Renner ostro kritiziral postopanje komunistov, ki naravnost provocirajo nevarnost, katere pa ne morelo obvladati.

Stranka neodvisnih 48 nikov na Madžarskem.

LDU, Dunaj, 3. maja. (ČTU.) Kakor poroča »Wiener Mittagspost«, se je na Ogrskem zopet konstituirala stranka neodvisnih 48 nikov, čije cilj je energično nastopiti proti stremljenjem reakcionarnih politikov za ponovitev parodijske stare monarhije.

POLJSKA MOBILIZIRA.

LDU, Dunaj, 3. maja. (ČTU.) Telegraphen-Kompagnie javlja, da je poljska vlada odredila mobilizacijo v Poznanju, Torunu in v Galiciji. Obvezanci se morajo javiti v 24 urah.

Grozna požarna katastrofa na glavnem kolodvoru.

Na čuvajnem stolpu št. 1. pri prelazu Martinove ceste in južne železnice sta včeraj okoli 7. ure 10 minut zapazila čuvaja Senegačnik in Karl Petrin, gost dim, dvigajoč se iz voza, na katerem so bili natovorjeni pločevinasti sodi nafte. Javila sta premikalnemu in prometnemu osebju glavnega kolodvora: »Na 16. trtu nekaj goril!«

Kretnik Anton Sušteršič je takoj odhitel na javljeno mesto ter opazil pretečo nevarnost. K ostalim petrolejskim rezervoarjem priklapljeni voz, ki je bil natovorjen s polnimi sodi nafte, je začel takoj odpenjati in klicati na pomoč ostale tovariše. Vse premikalno in drugo osebje, uvidevajoč kritični in katastrofalni položaj, je z vsemi silami pognalo in premaknilo že goreči voz dalje na izolirano mesto. Med premikanjem je bila prva eksplozija, pri kateri pa ni bil nikdo navzočih železničarjev poškodovan. Železničarji so potem voz podložili.

Bil je grozen prizor. Gost dimi so se valili proti nebu. Močne, votle eksplozije so od trenutka do trenutka odmevale ter metale sode visoko v zrak in daleč na okoli.

O požaru takol obveščena požarna brigada je dospela v najkrajšem času na lice mesta ter začela z vsemi napornimi silami obsežno rešilno akcijo. Med požrtvovalnimi gasilci pa je druga velika eksplozija zahtevala

Človeške žrtve.

Pločevinasti, debeli kosci nekega eksploziranega sode so leteli tudi proti barakami v bližini prelaza Martinove ceste Tam so stali gasilci z vodovodnimi cevmi. Ti kosci so prileteli med gasilce in povzročili težke žrtve.

1. Velik kos pločevine je zadel z vso silo gasilca Alberta Žargija v prsa in trebuh. Bil je na mestu mrtev. Žargi je po poklicu tapetnik ter stanuje na Poljanski cesti št. 15. Njegova žena je nekaj minut preje njemu hotela donesti večerjo pred Mestni dom ter se je z rešilnim vozom odpeljala na kraj nesreče. — Gasilec Maks Levce, hišnik meščanske imovine na Pogačarjevem trgu, je smrtno nevarno ranjen v glavo. — Lahko so ranjeni gasilci Klanjšek Maks, Perme Ivan in Zgonc Anton.

Po poldruge uro trajajočem gašenju, katerega se je udeležilo tudi železničarsko osebje, je požarna bramba okoli polu 9. popolnoma udušila požar. Voz je ves pogorel, ostali so samo železni deli. — Pravi vzrok doslej uradno še ni ugotovljen, ravno tako tudi ne škoda, ki je zelo velika. Izključeno je, da bi bila požar zakrivila kaka oseba, ali da bi ga povzročila kaka zlobna roka. —

Ranjencem je nudil prvo zdravniško pomoč dr. Demšar. Prepeljali so jih v deželno bolnišnico.

Voz je bil 12. tonski lk štev. 622619 ter je bil natovorjen z 31 sodi, napolnjenimi z nafto in vrhu 32 praznih sodov. Nafta je došla iz Bohumina ter je bila določena za skladišče južne železnice v Mariboru. Vsebina je tehtala okoli 12.000 kg. Škoda je znatna.

Novice.

— Komunistični občinski mandati razveljavljeni tudi v Karlovcu. Poroča se: Hrvatska pokrajinska vlada je razveljavila vse komunistične mandate v karlovcem občinskem zastopu kakor tudi izvolitev komunističnega župana Majderja. V občinski zastop pridejo namestniki po kandidni listi.

— Prvi maj v Zagrebu. Povsod se je delalo in tudi trgovine so bile odprte. Dan je potekel popolnoma mirno.

Sestavo čehoslovaške vlade je predsednik češke republike F. G. Masaryk zopet poveril prejšnjemu ministrskemu predsedniku sodrugu Tusarju.

— Poskušen umor Bele Kuna. Dunajsko policijsko ravateljstvo je razpisalo nagrado do 2000 K proti Ivanu Strasserju in proti Ladislavu Feketeju, ki sta poskušala 4. aprila 1920 v Steinhofu interniranega Belo Kuna umoriti z zastrupljenimi slaščicami.

— Dunajski salonski orkestri so radi mezdnege gibanja začeli stavkati.

— Podraženje plina na Dunaju. V kratkem se zopet podraži plin. Kubni meter bo odslej stal 4 K 50 vin.

— Z dunajskega vseučilišča. Rektor dunajskega vseučilišča je izdal proglas na vse slušatelje, v katerem jim naznanja, da se predavanja zopet prično v torek, dne 4. maja. V razglasu kar nalstrože obsola izgrede dijaštva in pristavlja, da postavila delovanje dr. Ervina Lasta v švicarski pomožni akciji in naval tujerodnih elementov iz vzhoda na dunajsko vseučilišče zadnje dogodke v nekoliko milejšo luč. Končno pozivlje dijaštvo vseh narodnosti in veroizpovedanj, naj v bodoče ohrani red in mir, in izreka krivcem nalstrožji ukor.

— Avstro-ogrška banka izda nove bankovce po 1000 in po 10.000 kron. Kot provizorij je 3. t. m. izdala stare bankovce s črnim natiskom »Echt. Hauptanstalt der Oesterreichisch-Ungarischen Bank« (Prisni. Glavni zavod Avstro-ogrške banke). Razpisala je 50.000 kron kot nagrado za oseba, ki prime ponarejevalce.

— Francoski slikar Ferdinand Roybet umrl. Francoski listi poročajo, da je v 80. letu svoje starosti umrl slavni francoski slikar Ferdinand Roybet. Njegova najznamenitejša slika je »Burka Henrika III.« Roybet je bil zlasti slaven tudi kot portretist. Njegovi umotvoril preklepevalo zdravia in življenja.

32.000 nezakonskih otrok se rodi povprečno vsako leto v Zedinjenih državah od belih staršev. Od teh jih pa niti 70 odstotkov ne dočaka prvega leta. V Evropi je število smrti med nezakonskimi otroci še enkrat tako veliko kot med zakonskimi; v Ameriki je pa ponekod trikratno. Skrb za nesrečna bitja bi morala biti pač malo večja kot je.

Delavstvo papirnic.

Mezdno gibanje delavstva papirnic Vevče, Goričane, Medvode.

Delavstvo papirnic Vevče, Goričane, Medvode, organizirano v svoji strokovni organizaciji je stavilo svoje zahteve za povišanje plač na upravni svet omenjenih papirnic. Na podlagi vloženih zahtev so se vršila pogajanja dne 27. aprila t. l. Pogajanja so za delavstvo ugodno izpadla. Sestavil se je sledeči zapisnik z ravnateljstvom papirnic Vevče, Goričane, Medvode na eni strani, in delavstvom gornjih tovarn na drugi strani. Zastopani so: ravnatelj Alfred Pilner pl. Steinburg, ravnatelj Konrad Morbacher, za tovarne; za delavstvo: predsednik podružnice Albin Polmajner, Janez Cvajner, Fink Vincenc, Peternel Ivan, Rešek Ivan.

- 1. Delavci preko 18 let dobe 18 kron, pod 18 leti in ženske osebe po 13 K na dan več. Akord je v isti razmeri procentuelno povišan.
2. Točka druga se enoglasno odkloni.
3. Pazniki in delavci v Medvodah in Goričanah se uvrstijo v isto kategorijo prejemkov kakor v Vevčah.

4. Delavstvo pri sekalnem stroju, na drvniku, v skladiščih, na postaji in pri »Kollergangu« dobe isto mezdo in isto premijo, kakor delavstvo v tovarni lesovine; delavke pri nabiranju in pripravljanju lesa se postavijo na isto stopnjo, kakor delavke pri »pokrovnih strojih« (»Deckelmaschine«).

5. Družinski očetje in vzdrževalci družine, ki nimajo tovarniškega stanovanja, dobe mesečno 30 K in samske osebe, ki so primorane stanovanje najeti, dobe po 20 K mesečno.

6. Zahteva po 100% povišanju pri čezurnem delu v nedeljah in praznikih se enoglasno odkloni, pripozna pa se za nedelje in delavnike postavno 50% povišanje plače, isto tako 100% povišanje o Božiču, o Veliki noči in Binkoštih.

7. Strojniki se uvrstijo v drugo kategorijo, in se jim ista plača izplačuje, četudi stroj stojl.

8. Delavstvo, ki je poklicano k normalnim orožnim vajam, se plača: oženjenim 50 odstotkov in samskim 25 odstotkov od dnevne mezde, izvemči draginske doklade.

9. Določil se en delavec, ki po vsaki zdravniški ordinaciji prinese z Ljubljane zdravila, in obenem donša bolniške podpore iz okrajne bolniške blagajne.

10. Vdove umrlih tovarniških delavcev imajo pravico, da ostanejo v stanovanju še tri mesece po moževi smrti, v katerem času naj si pa preskrbe drugo stanovanje.

11. Prošnji penzionistov s dne 20. decembra 1919 se ugodi in se jim poviša dosedanja pokojnina za 100%.

12. Kuharjem celouze v tovarni Goričane se poviša temeljna plača za 22 K enako mazalcem transmissije v Goričanah in Medvodah, kjer te osebe obenem izvršujejo delo jermenarjev.

13. Zahteva vrtnarja Jeraja Matvža se enoglasno odkloni.

Navedeni pogoji stopijo v veljavo s 1. aprilom 1920 in se izplača dodatno plačilo obenem z naslednjim plačilom.

Ta zapisnik se zaključí in podpisše.

Vevče, 27. aprila 1920.

A. P. pl. Steinburg, s. r., Morbacher Konrad s. r., Albin Polmajner, Cvajner Janez, Fink Vincenc, Peternel in Rešek Janez.

Pogajanja so se končala ob 18. zvečer. Bilo je to po dolgem času prvo pogajanje, pri katerem je delavstvo prodrlo skoraj na čeli črti. Delavstvo JSZ pri pogajanjih ni bilo zastopano.

Dnevne vesti.

Ovrzite ali popravite!

Z ozirom na članek, ki ga je priobčil v nedeljo »Napreje«, nas pozivlja »Večerni list« pod dorenjim naslovom, da odgovorimo na članek g. J. Kalana ali pa ga ovrzimo. »V. L.« nima te pravice, da bi nam ukazoval. Pravi tudi, da smo se v dostavku uredništva izognili odgovoru na Kalanovi vprašanji. Naš odgovor je točen in kratak. Če bi pa hoteli odgovarjati in pojasnjevati to, kar zahteva častivredni gospod Kalan, bi morali pisati dolge članke, ki pazanje sedaj ni primeren čas. Pač smo prejeli na njegov članek že nekaj polemičnih člankov, ki jih objavimo, če bo kazalo. Naše mnenje pa je, da gospodu Kalanu nismo dolžni daljšega odgovora, ker smatramo, da je ta najmanj kriv razmeram, zaradi katerih se vznemirja v svojem članku. Kdor pa hoče od »Slovenca« ali »Večernega lista« imeti glavni odgovor na Kalanovo vprašanje »zakaj tako sovražstvo na duhovnike itd.«, naj prečita še enkrat naš uvodni članek »Ljudstvo, strezni se!« Tam je dovolj jasen odgovor za politikarje, ki bi nas radi zvalili v daljšo polemiko. Ne jemljemo vam pa upanja, da se bomo že še tudi o tem pomenili, toda takrat, kadar bomo mi hoteli. Brez zamere!

Prepoved alkohola in »Večerni list«.

»Večerni list« od 3. t. m. se je razkoračil in povzdiguje v deveta nebesa svojo vlado, ker le prepovedala točenje alkohola. Naše stališče glede alkoholizma je znano. Presenetilo pa nas le, da le vedno samo in samo delavec tisti plianec, radi katerega je morala vlada prepovedati točenje alkohola. Vsaj tako piše »Večerni list«: »Delavci, ki so bili vajeni že na plačilni dan zapiti polovico plače, drugo polovico pa iz obupa naslednji dan itd.« — Ali res misli »Večerni list«, da bo s tem prikril pliančevanje »boljših« krogov, po farovžih, verižnikov itd., kjer se pije alkohol, da teče z mizej Delavec, zapomni si, kako žaljivo se piše no meščanskih listih

o delavstvu. Seveda o »boljših« krogih je navada pisati: »Družba je bila vesela...« — Boj proti alkoholizmu napovedujemo tudi mi, zahtevamo pa, da se ta boj prične tudi zoper pliančevanje »boljših« in »veselih družb«, ne pa pristransko. S-k.

Plače železničarjev. Piše nam železničar: Kako naj bi naš jugoslovanski delavec imel veselje do dela? Služil sem pri državni železnici v Slavoniji, v Brodu na Savi, imel sem 1200 K mes. plače, s katero nisem mogel niti živeti, niti umreti. Vozil sem na progi Sisak-Vinkovci. Pri vsaki turi sem bil prisiljen potrošiti do 150 K. Ako sem torej vozil šestkrat, sem potrošil že skoroda celo plačo, ali pa sem moral biti lačen, Res čudno je, če človek pomisli, da mora delavec doma pri delu svobodno tako stradati, kakor le stradal vojčas v Karpatih! Gospodje pač še vedno mislijo, da smo v Karpatih! Najbolj nepremišljeno pa je bilo to, da so gospodje preselili semkaj tiste nesrečne Primorce in jih držali cela tri mesece brez plače in imenovanja. Ko se je nekoč vozil g. dr. Korošec iz Ljubljane v Beograd in se le na sosednji postaji izvršilo čiščenje stroja, je prišel dr. Korošec k strojevodji in mu rekel: Kaj ne gremo še? Joj, malo porinite, potem bo šlo na voljo božjo! — Ali »stroj« še vedno stoji, mi smo še vedno lačni in — nezadovoljni. Jugoslovanska gospoda je menda v skrbeh za zasedeno ozemlje. Ali Notranjci menda ne prošijo še verižnikov in čifutov na pomoč, ko jim presedajo že itak italijanski karabinjeri!

Hudobno poročilo »Večernega lista«. »Večerni list« poroča, da je policija aretirala Marcela Žorža. Ker »Večerni list« nima navade poročati resnico, pojasnimo to »aretacijo« na podlagi obvestila, ki mu verujemo. Žorži je umrla te dni mati. Ob tej priliki se je zglasil sam na policiji in sporočil da se udeleži pogreba in po pogrebu tudi sam pride zopet na policijo. Tako se je tudi zgodilo. — »Večerni list« se je torej zopet malca zlagal.

Na Koroškem delajo »za« plebsicist na ta način, da — zahteva gradbeno vodstvo za gradbo ceste št. III. Skoflje) od delavcev deveturno delo in da tiste delavce ki se branijo, kratkoma odpuste. Kogar hoče Bog uničiti tega udari s sploto!

Slepci-invalidi se opozarjajo na sledeče: Zveza jugoslovanskih žena in deklet v Ameriki je darovala za slovenske vojne slepce 350 dolarjev.

Po naročilu vrlih darovalk je razdeliti omenjeno vsoto v prvi vrsti med najsiriomašnejše oženjene slepce. — Vsak slepec-vojak, ki bi bil rad deležen tega darila, naj se pisмено zglaši do 15. majnika v zavodu za slepe, Stara pot 3 v Ljubljani. — Amerikanske žene in dekleta naj bi našle obilo posnemovalcev in posnemalk tudi v širši domovini.

Zamenjajte 50- in 20-kronske bankovce! 50- in 20-kronski bankovci se bodo zamenjavali še samo do 15. t. m. Po 15. maju bodo ostali v prometu še 10-, 2- in 1-kronski bankovci, ki se bodo zamenjali pozneje.

Gonja meščanskih listov proti delavstvu. Preteli smo: Vsi se še spominjamo, kako gonjo so vzprizorili meščanski listi zoper delavstvo, predvsem pa proti stavkajočim železničarjem, katerim so natvezili velike plače, ki jih pa seveda železničarji niso dobivali in so to tudi samil konštatirali. Ali ni kaznjivo dejanje meščanskih listov, ki so nad delavstvom na ta način hudo grešili? Delavci, kajznete sami to meščanska časopisje s tem, da si kupujete in naročate edinole delavski list »Napreje«, ki vas vedno pravilno zastopa. Ne pozabite, kaj se je vse pisalo čez delavstvo ob priliki nesrečnih dogodkov na Zaloški cesti! Nobenemu nismo ničesar žalega storili in obsojamo tudi to, da se je godila g. Kalanu krivica, kakor zelo obsolamo, da se je postrelilo 14 nedolžnih delavcev in se je pisalo o delavstvu, kakor da bi ono hotelo nastopiti z oboroženo silo in z revolverji. Torej več pravice in resnicoljubnosti, ne pa strastnih gonj zoper pošteno in dobro čutečo delavsko ljudstvo!

Ameriški Rdeči Križ za jugoslovanske prostovoljce. Iz Amerike smo prejeli sledeči zanimivi dopis: Marca meseca t. l. je priplul v New-York parnik »Santarem« z 694 jugosl. prostovoljci, 56 ženskami in 10 otroci, ki so bili vsi brez vsakih denarnih sredstev in so bila njih oblačila in snaga v dezolantnem stanju. Dospeli so iz Dubrovnika, odkoder so bili odposlani nazaj v Ameriko. Nihče ni o njihovem prihodu obvestil naših ameriških rofakov, pa tudi ne Rdečega Križa. Goddeleli Jugoslav Division. News

York, 1107 Broadway). Rdeči križ je za njihov prihod izvedel šele, ko so se izkrcali v Ellis Island radi pregleda. Zato seveda jugoslo. organizacijam tudi ni bilo mogoče priskočiti vrlivšim se prostovolcem s podporami na pomoč in je v naglici bila mogoča le mala pomoč za nekaj dni. Tristo prostovolcev je iz Ellis Island odšlo nato v Equst Pittsburgh na stroške »Westinhouse Electric Company«, ki jih je vzela v delo. Prostovolci niso pri tem podpisali nikake pogodbe. Nekaj jih je odšlo iz New-Yorka v razne rudnike v Pennsilvaniji in West Virginiji, nekaj pa jih je ostalo v New-Yorku, kjer čakajo pomoči od svojih sorodnikov in znancev. Rdeči križ jim je izposloval brezplačno brzojavno obveščanje svolcev, da jim določijo denarno pomoč. Rdeči križ je prostovolcem preskrbel tudi kopeli, novo spodnje oblačilo, otroci so dobili tudi gornje oblačilo. Vse to brezplačno. Vsakdo je dobil po en volneni sweater in najbolj potrebnim je Rdeči križ nabavil tudi nove čevlje. V New-Yorku jih je ostalo 85, ki niso mogli dobiti nikakšne pomoči od svojcev in znancev, da bi došli na svoje prejšnje bivališče in nasebino. Tudi to jim je po posredovanjih preskrbel Rdeči križ. Voznina in potovalni stroški, ki jih je izdal Rdeči križ, so znašali okoli 5000 dolarjev. Tudi za službe je Rdeči križ poskrbel mnogim izmed prostovolcev. Trije so v New Yorku kot bolniki v oskrbi Rdečega križa. Centrala Rdečega križa je obvestila poleg tega vse svoje oddelke v krajih, kamor so odšli vrnivši se prostovolci, da jim nudijo vsepovsod pomoč in podporo. — Tako torej Amerikanci!

Ljudsko štetje v Jugoslaviji. Vlada je odredila, da se izvrši 31. decembra 1920 splošno ljudsko štetje na teritoriji kraljevine SHS. Istočasno se ima izvršiti tudi popis vse domače živine in popis hiš in poslopj, v katerih stanujejo ljudje. Ljudsko štetje bo v rokah občinskih oblasti.

Zahvala. Kleparski pomočniki pri tvrdki Korn so mi v podporo podarili 370 K, zakar se jim na tem mestu najtopleje zahvaljujem. — Marija Sagadin.

Viljudna postrežba. Na Starem trgu prodaja g. Sevar kruh mestne pekarnice. Včeraj so poslali delavci neke tovarne k njemu po bel kruh. Prijazen možakar vpraša, za koga bo ta kruh. Ko izve, da za delavce neke tovarne, se odreže: »Delavci naj žo črni kruh.« Seveda s kupčijo potem ni bilo nič, dasi je trgovec imel kruh. Taka drznost je lastna le skrajno surovemu neotesanemu človeku. Mož je bivši delavec.

Skrajša stožina nrostega roka. povišba stožine in nospešna oddala blaga. Po odredbi ministarstva sabračaja v Beogradu se z zmislu obr. prav. § 80 (80) z dnem 1. maja 1920. do preklica za vozovne naklade pri oddaji v Ljubljani drž. kol.: 1. skrajša stožina prosti čas na 6 ur; 2. stožina se zviša za en voz in eno uro za prvih 24 ur na 5 K, za vsako nadaljnjo uro pa na 10 K; Po preteku dveh stožinih zavezanih dni se bo blago, ako ga stranka že ni prevzela in odpeljala s postaje v Ljubljani državni kolodvor, prodalo brez vsakega posebnega obvestila.

Tobak nameravajo zopet podražiti. Kakor poročajo hrvatski listi, nameravajo tokom 1. meseca zopet podražiti vse tobakne izdelke, in sicer kar za 50%.

Predenica. Mestni magistrat ljubljanski opozarja na razglas o zatiranju predenice, ki je nabit po mestu.

Licitanje plemenskih blkov. Oni živinorejci, ki nameravajo v tekočem letu uporabljati svoje bika za plemenitev tujih krav, se vabilo, da jih do 8. maja 1920 zglase pri mestnem magistratu (gospodarski urad) v svrhu licitiranja in določitve nagrad za dobre plemenjake. Obenem naj živinorejci zglase tudi svoje bičke od 6 mesecev naprej, za katere je tudi določena vzrejalna nagrada.

Črne kozje so zelo razširjene po občinah Sv. Martin, Tinje, Sv. Venčesl (vse na Pohorju) ter Makole in Slov. Bistrica. Okrajno glavarstvo v Mariboru je zato prepovedalo v teh občinah vse javne shode.

Velike tatvine usnja v Trzinu. Iz skladišča na kolodvoru v Trzinu na Orenskem so dne 3. maja po noči odnesli neznan vlomilci 58 kg črne usnja in več kozjih kož, ustrojenih vlomilci. Skoda znaša več tisoč kron. Vlomilci so sklatišče odrli s pomo- rejenimi ključi.

Boj s tihotapci. Iz Orenle Radgona javljajo: Ob demarkacijski črti pri Lemovški se je dne 28. aprila t. l. okoli 2. ponoči vnel boj med jugoslo- vansko patroljo in tihotapko dru-

žbo, brolečo okoli 15 tihotapev, ki so tihotapili lajca in druga živila. Patrulja je ustrelila. Na licu mesta je obležal mrtev en tihotapec, katerega še niso doslej mogli spoznati in so ga pokopali na radgonskem pokopališču. Pri njem so našli 93 iztec.

Zaplomba tobaka. Vrhniškim tihotapcem so včeraj zopet zaplenili 485 zavitkov finega turškega in hercegovinskega tobaka.

Tatvina v zavodu usmiljenih bratov v Kandilji. V noči med 30. aprilom in 1. majem so vlomili tatovi v bolniško pisarno usmiljenih bratov v Kandilji. V pisarni je vzidana mala železna blagajna, v kateri so bili shranjeni prispevki meseca aprila (med njimi tudi velikodušni dar E-skompne banke, 3000 K), skupaj 12.000 K. Vsota, ki bi se bila porabila za poravnava računov preteklega meseca. Poleg tega je bil shranjen v blagajni tudi denar v zavodu zdravečih se bolnikov, 12.000 K. Tako so tatovi, ki so vlomili skozi okno in v blagajno, odnesli 24.000 K in za toliko oškodovali zavod, ki je dolžan bolnikom povrniti shranjeni denar.

Ruskemu kapetanu izgnil kovčeg. Te dni je v neki ljubljanski kavarni pozabil ruski kapetan Nikolaj Makšev svoj ročni kovčeg, v katerem je imel pečat z državnim grbom stare vlade in druge dragocenosti. Kovčega kapetan ne more več dobiti. Kapetan polaga veliko važnost na pečat (saj je itak danes že za med starino).

Velik požar. Dne 2. maja, popoldne je nastal v Dolenji Brezovici pri St. Jerneju velik požar. Upepelili je trem največjim kmetom vse, dvema pa gospodarska poslopja. Pogorelo jim je razen nekaj obleke in govedi vse poljsko orodje, ves živež in vino. Pri dveh so zgorele tudi svinje. Skoda je velikanska, ceni se nad pol milijona kron, dočim znaša zavarovalnina komaj par tisoč kron. Zažgali so otroci.

Tiskarski škrat nam je v včerajšnji številki zopet ponagajal. Venomer nam krajiša cele besede (iz »gospodarstvu« Rusije napravi kar »gospod.« Rusije; ali iz »prometna« kriza napravi kar »promet.« krl za). Tako je napravil tudi v 5. odst. poročila o češkoslovaških velitvah iz besed »vso lounsko župo« kar »vso Caunsko župo« ali pa v poročilu iz Idrije iz imena »Podroteja« kar svoje »Podastaja«. Napravil je še več manjših napak, pri katerih naj le še počaka na plačilo... (Ako seveda sam preje ne odneha!). Timeat...

Objava. Uradno ime poštnega urada Vodice pri Kamniku se spremeni v Vodice nad Ljubljano.

Kultura.

Repertoar slovenskega gledališča v Ljubljani. V sled obolelosti gospoda Rogoza se izpremeni operni in dramski repertoar sledeče: Opera: 5. maja, sredo, »Faust«. Abon. D. 6. maja, četrtek, »Rusalka«. Abon. B. 7. maja, petek, »Trovatore«. Abon. E. 8. maja, sobota, »Zongler«. Abon. C. 9. maja, nedelja, »Poljska kri«. Izven abon. 10. maja, ponedeljek, zaprto. Drama: 5. maja, sredo, »Smrtaj ples«. Abon. E. 6. maja, četrtek, »Vsiljenka Saloma«. Abon. A. 7. maja, petek, »Vsiljenka Saloma«. Abon. D. 8. maja, sobota, »Sneg.« Abon. B. 9. maja, nedelja, popoldne »Trnjučica«. Izven abon. Zvečer »Vsiljenka Saloma«. Izven abon.

Iz gledališke pisarne. Slavno občinstvo blagovolji vzeti na znanje, da se od 4. maja dalje inklusiv 4. maj vrše predstave v obeh gledališčih zopet ob 8. uri zvečer.

Iz stranke.

POZIV.

S kruto roko je izkoristila vlada dogodke minulih dni, da se maščuje nad delavstvom in predvsem, da mu otežkoči živahno delovanje po organizacijah. Vsak, tudi najmanjši sum ter vsako osumičenje ji je zadoščalo, da je vtaknila v preiskovalni zapor čim največ naših pristašev. V civilnih in vojaških zaporih vseh sodišč po Slovenskem drži množico sodrugov, ki niti sama ne ve, česa bi jih obdolžila. Doma pa trepečejo njih svojci v strahu, če ni morebiti njih živetelj res kaj zakrivil — ker mislijo, da v 20. stoletju ne more biti nihče brez krivde tako dolgo zaprt.

Vsled smotrenega meščanskega hulskanja nastale zmede so povzročile, da niti naše tajništvo nima natančnejših podatkov o vseh preganjancih, ker mnoge organizacije sploh še niso poročale niti o dogodkih samih, niti o svojih ukrepih glede pomoči preganjancem in njih družinam.

Četudi so marsikje baš odborniki in zaupniki sami v zaporih, vendar mislimo, da se povsod najdejo sodruzi, ki bodo stopili na njih mesta. Pozivamo jih, da nam nemudoma poročalo:

1. imena vseh preganjancev,
2. kje so zaprti,
3. česa so osumljeni,
4. če in kdo jih pravno zastopa,
5. gnotne razmere njih družin,
6. koliko more pomagati krajevna organizacija sama.

Taka poročila naj nam pa pošljejo tudi preganjanci oziroma njih svojci sami, sicer bi bila pomoč nemogoča.

Centralno tajništvo ISDS v Ljubljani, Selenburgova ulica 6, II. nadst.

Pevski odsek »Svoboda« Ljubljana naznanja svojim članom, da se vršijo redne vaje vsaki torek in petek ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih, Selenburgova ulica 6, II. nadstropje.

Obenem priporoča odsek, da se ljubljanski pevci tudi udeležujejo vaj v Spodnji Šiški vsako sredo in soboto ob 8. uri zvečer v gostilni pri Celarcu, Nasprotno naj se tudi Šiškarji udeležujejo vaj v Ljubljani.

Dalje daje odbor vsem društvom in organizacijam v vednost, da se glede sodelovanja odseka pri eventualnih zabavah in veselicah obračajo le na tajništvo pevskega odseka, ne pa na tajništvo Centrale »Svobode«.

Vsa soc. pevska društva se obvešča, da ima odsek še nekaj partitur in drugega notnega materiala na razpolago. Informacije. Dopisi glede tega so poslati direktno na sodruga tajnika Tekauc A., Učiteljska tiskarna, Ljubljana.

Sestanek igralcev športnega kluba »Svoboda« se bo vršil v petek, dne 7. t. m. Točna udeležba!

Občel zbor slov. zdrav. društva v Ljubljani se bo vršil dne 6. t. m. bo treh popoldne v magistratni dvorani z obhvaljenim sporedom. k. Kolesarska cestna dirka. Klub kolesarjev in motociklistov v Ljubljani otvori svojo letošnje športno sezono in priredi dne 16. t. m. otvoritveno cestno dirko na progi Ljubljana—St. Vid start in cilj pri drugem kilometru. Razvrstitev tekmecev je sledeča: a) Novinci na progi 5 kilometrov, pravico udeležbe vsi kolesarji, ki so člani kluba, kolesa običajna. b) Junjori, na progi 5 kilometrov, udeležba ista, kolesa poljubna. c) Glavna tekma, na progi 10 kilometrov, udeležba kot zgoraj. d) Tolažilna tekma na progi 5 kilometrov za vse, ki ostanejo pri zgornjih prireditvah brez nagrad. Vsi oni, ki niso člani kluba, pa bi se hoteli udeležiti tekme, lahko še pravočasno prijavijo svoj pristop na naslov kluba (Ljubljana, Gosposvetska cesta 14). Prijave za dirko je treba uposlati najpozneje do 12. t. m. na klubov naslov, z označbo, v kateri skupini želi dotičnik tekmovati. 498

Nainovejša poročila.

SESTANEK TRUMBIČA S SCIALOJO.

LDU Dunaj, 4. (ČTU.) Rimska »Tribuna« poroča, da se bo sešel Scialoja z dr. Trumbičem v Švici, in sicer v Brigu ali kakem drugem kraju ob simplonski železnici.

STAVKA V TRSTU.

LDU Trst, 2. Pri stavki bančnih uradnikov, ki traja že pet dni, ni nič novega, kakor tudi ne pri stavki trgovskih uslužbencev in delavcev v kemičnih tvornicah. Kovinski delavci se ne nameravajo še vrniti na delo, dokler se jim ne izpolnijo zahteve.

PRVI MAJ V ITALIJI.

LDU Rim, 4. maja. (DunkU-Brezzično.) Proslava 1. majnika je v italijanskih mestih potekala mirno. Le v Turinu so bili spopadi med redarji in množico, ki je vrgla bombo in ranila dva redarja. Redarji so streljali na množico, ubita sta dva moška, ranjenih je 31.

STAVKA BRODARJEV NA LABI.

LDU Berlin, 3. maja. (DunkU.) Načelnik rečne plovbe objavlja: Stavka na Labi, Odr in na severnih vodnih cestah je splošna. Privatna plovba se je pridružila stavkajočim. Kakor doznava Wolfbureau na pristojnem mestu, vest o splošni stavki ni povsem resnična. Vsekakor pa stavka večina obratov.

STAVKA MORNARJEV V FRANCIJI.

LDU Berlin, 4. maja. (DunkU.) »Vorwärts« javlja iz Pariza, da so

zastavkali mornarji v Le Havreu, Cherbourgju, Brestu, Marseilleu in Bordeauxu.

LDU London, 4. maja. (DunkU.) Brezžično. Včerašnji poziv francoske delavske zveze k stavki je resno vplival na plovstvo. V Marseilleu so mornarji zapustili vse ladje, tudi dva osebna parnika, 2000 ljudi ne more odpotovati. Stavkajočih je 12.000. Parniku »France« se je zabranil odhod.

FRANCOSKI VOJNI MINISTER Odstopil.

LDU Amsterdam, 4. maja. (DunkU.) Kakor poroča Hollandsch Nieuws Bureau, je francoski vojni minister Lefebvre odstopil.

MEDNARODNA PARLAMENTARNA KONFERENCA.

LDU Pariz, 4. maja. (DunkU.) Kakor se govori, so na programu mednarodne parlamentarne konference nastopne točke: 1. Dagijska kriza in njeni vzroki ter mednarodni ukrepi za obrambo proti njej; 2. zračni transporti in odnosi do menardne trgovine; 3. posledice meničnih tečajev na mednarodno trgovino; 4. proučavanje možnosti znižanja vožarine; 5. zenoostavljenje državnih predpisov pri gradnji ladij, v kolikor prihajajo v poštev trgovske ladje; 6. odredbe in trgovinski odnosi med zapadom in vzhodom.

PRVI MAJ V RUSIJI.

LDU Moskva, 4. (DunkU. — Brezžično.) Majnikova proslava se je po vsej Rusiji vršila z veliko udeležbo prebivalstva. V mnogih obratih se je delalo. Tako je ostalo v Saratovu od 80.000 delavcev na delu 70 tisoč.

VLADA V ASERBEIDŽANU Odstopila.

LDU Pariz, 4. maja. (DunkU-Brezzično.) Iz Batuma se poroča, da je odstopila vlada v Aserbeidžanu.

AMERIŠKI SENAT.

LDU London, 4. (DunkU.) »Times« javljajo iz Washingtona: Senator Lodge bo predložil jutri v senatu sklep, po katerem se proglasi mir z Nemčijo in Avstrijo. Na dnevnem redu je zahteva, da začne predsednik pogajanja, da se vzpostavi z obema državama priateljski odnosaji.

REPUBLIKANSKI PREDSEDNIŠKI KANDIDATJE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

LDU Dunaj, 4. (ČTU.) Po pariških vesteh kandidira republikanska stranka v Zedinjenih državah senatorja Lodgeja za predsednika.

Iz Slovenije.

Črnomelj. (Meščanske metode). Dne 25. aprila t. l. so naši zavodni delavci izobesili črno zastavo v znak zalovanja za padlimi delavskimi žrtvami in delavske solidarnosti. Seveda našim liberalnim in klerikalnim birokratom to ni bilo po godu. Poslali so orožnike k dotičnikom, da so to stvar vzeli na zapisnik in dali ukaz, takoj sneti zastavo, naker se je zastavo odstranilo. Vročim glavam pa niti to ni zadostovalo. Poklicali so zavodne osebe k okrajnemu glavarstvu na odgovor, naker jim je gosp. okrajni glavar brez upoštevanja vseh okoliščin prisodil vsakemu po sedem dni zavora in jih odslovil rekoč: »Delavcem se itak dobro godi in je čas, da že enkrat mirujejo!« Seveda, ko smo bili v stari Avstriji, ko smo se morali in smo bili prisiljeni hliniti žalost, je bilo vedno premalo črnih zastav! Sedaj, ko nas navdaja resnična žalost nad prelito krvjo rodnih bratov, je to naenkrat prestopek in kaznivno dejanje! — Vsi meščanski časopisi vdolje o sijajnih plačah železničarjev. Da, to je plača, ko mora železniški delavec delati za eno obleko celih 6 mesecev, ne da bi si kupil hrano, plačal stanovanje in si nabavil še druge vsakdanje potrebščine! Dasiravno je bil pred petimi leti železniški delavec tudi slabo plačan, si je vendar za enodnevni zaslužek lahko kupil srajco, ki dames stane že 220 K! Ravno tako je z drugim predmeti, ki jih delavec mora imeti. Meščanski listi naj bi si poprej ogledali cene, ki so v izložbah bogato opremljenih prodajalen, in potem šele naj vpilejo, da se delavcem dobro godi. Poznamo vas, meščanska gospoda in se bomo pa tem vedno in ob vsaki priliki ravnali!

Štore pri Celju. (Obratnem ravnateljstvu južne železnice). Na postaji Štore so se v času stavke godila neverjetna nasilja namram železničarjem. Vendar pa, akoravno že od 27. aprila železničarji

zopet redno opravljajo svojo službo, še nimajo zaželjenega miru od strani postajenačelnika. Vsak čas si kaj drugega zmisli in s tem vznemirja svoje uslužbence. Se celo v službi jim ne da miru s svojimi političnimi fantazijami. Sedaj zahteva, da mu mora vsak prinesiti izjava, s katero se obveže pod prisego, da izstopi iz komunistične stranke (ki pri nas sploh ne obstaja)! Te izjave hoče potem poslati na obratno ravnateljstvo, Kdor mu tega ne prinese, tistemu žuga s posledicami. Vprašamo vso javnost: Ali ni to nesramno nasilstvo? — Vprašamo tudi obratno ravnateljstvo: Ali je prišla res od ravnateljstva takšna naredba, ali imajo načelniki res pravico svoje uslužbence tudi med službo s takimi rečmi mučiti in vznemirati? Ako temu ni tako, potem prosimo, da se že tudi tukaj napravi enkrat mir, ker takega škandaloznega postopanja proti delavcem ne moremo trpeti!

Sklad za svoje padlih žrtev.

Dosedaj izkazana darila K 8085; nadalje so darovali: Prof. Rožman, Celje 100 K, Tamburaško društvo »Stol«, Žirovnica 40 K, Svetina Ivo, Žirovnica 10 K, Dr. Simon Dolar, profesor v Kranju 20 K, nabrala Ivanka Anžič v Trzinu in sicer so darovali sledeči: Musger Evstahij 10 K, Neswadba Ludvik in M. 50 K, Anžič Ivanka 10 K, Dacar Marija 10 K, Kogoj Ivana 2 K, Klofutar Valentin 4 K, Primožič Helena 1 K, Kristan Franciška 1 K, Meglič Franciška 6 K, Našič Uršula 10 K, Zaplotnik Alojzja 2 K, Hišler Antonija 2 K, Jerman Josefina 3 K, Blažič Antonija 4 K, Brejc Helena 2 K, Vinter Darinka 1 K, dr. Havlina Ana 6 K, Prosen Ciril 10 K, Meglič Jože 2 K, Arko Jožef 6 K, Brejla Ana 10 K, Zupan Katarina 2 K, Lončar Ivan 10 K, Gross Emilija 10 kron, Aman Helena 10 K, Zupan Marija 3 K, Ude Marija 3 K, Alfacijs Angela 10 K, neimenovana 10 K, Kolkaj Franc 25 K, M. P. 50 K, I. Celš 30 K, Uršula Tavčra 20K, V. V. 20 K, skupna vsota 8.610 K.

Knjižnica dnevnika „NAPREJ“.

- Času primerno čtivo kupujte, čitate, razširjajte
- BROŠURE:**
- Temeljna načela socialne demokracije (Erfurtski program). Spisal Karel Kautsky.
- I. Kdo uničuje prelzvaljanje v našem? Cena 30 vin.
- III. Kapitalistični razred. Cena 80 v.
- IV. Država prihodnosti. Cena 40 vin.
- Propagandni spisi:**
- Narodno vprašanje in Slovenci. Cena 10 vin.
- Vojna in socialna demokracija. Cena 30 vin.
- V dobi klerikalizma. Cena 40 vin.
- Prvi majnik 1918. Cena 1 K.
- Vun z enako volilno pravico! Proč s carino na živla. Cena 40 vin.
- Zvišanje duhon. plač. Cena 10 vin.
- Tajnost španske inkvizicije. II., III. in IV. zvezek. Vsak zvezek po 10 vin.
- Krst sv. Vladimira. Cena 50 vin.
- Katoliško svetovno naziranje in svobodna znanost. Cena 70 vin.
- Strahovi. Cena 30 vin.
- Cerkvene pristojbine ali štotina. Cena 30 vin.
- Razprave VII. rednega zbora jugos. soc. dem. stranke iz l. 1909. Cena 60 vin.
- Koliko pritiče družinam vpoklicanih? Cena 20 vin.
- Razprave X. rednega zbora jugos. soc. dem. stranke iz l. 1917. Cena 1 K 50 vin.
- Delavske razglednice, 2 vrsti. Cena 20 vin.
- Majniške razglednice. Serija po 1 K.
- Pripovedni in znanstveni spisi:**
- Lurska pravilica. Cena 40 vin.
- Francka in drugo. Spisal Etbin Kristan. Cena 50 vin.
- Dr. Janez Bielwejs in njegova dobiti. Cena 1 K.
- Primož Trubar in naša reformacija. Cena 50 vin.
- Pri vseh teh brošurah so cene višje za 30%.
- Sodrugi, sodružice! Naročajta zgornje knjižice naravnost ali po poštini pri upravi »Naprēja«, Ljubljana, Franciška ulica šteev. 6, I. nadstropje. — Vse podružnice »Svobode« opozarjamo, da skrbno marljivo za razširjanje zgoraj navedenih brošur.

Aprovizacija.

Prodaja sladkorja. Ko bo dospel sladkor v Ljubljano, ga bodo prodajale na bele sladkorne izkaznice spodaj anvedeni trgovci. Trgovci, ki se sedaj niso mogli vpoštevati, bodo prodajali sladkor na prihodnje nove izkaznice. Prodajalci sladkorja se prošilo, da razobesilo ta razglas v izložbena okna, da ne bo nepotrebna iskanja trgovin. »Samopomoč« in »Splošna gospodarska zadruga« bodo prodajale sladkor na članske knjižice, mestna aprovizacija pa na modre izkaznice s številkami.

Prodajalci sladkorja na bele sladkorne izkaznice v I. okraju: na št. 1 Černič, na št. 2 Zirkbach, na št. 4 Perdan, na št. 5 Jerman, na št. 6 Černak & Val, na št. 7 Ojstriž, na št. 8 Vrhovc, na št. 9 Brezovar, na št. 10 Mehle, na št. 11 Grošeli, na št. 12 Ravhekar; v II. okraju: na št. 13 Schiffer, na št. 14 Terdina, na št. 15 Tavčar, na št. 16 Sever, na št. 17 Deržal, na št. 18 Košak, na št. 19 Kavčič, na št. 20 Zorc, na št. 21 Skubic, na št. 22 Mihelič, na št. 23 Topolavc, na št. 24 Fabjan, na št. 25 Jerančič; v III. okraju: na št. 26 Vrtačnik, na št. 27 Jelačin, Rimska cesta, na št. 28 Jelačin, Colzova cesta, na št. 29 Tenente, na št. 30 Bogataj, na št. 31 Skala, na št. 32 Podržaj, na št. 33 Leskovec, na št. 34 Steiner, na št. 35 Pack, na št. 36 Soklič, na št. 37 Svetel; v IV. okraju: na št. 38 in 39 Krivic, na št. 40 in 41 Elbert, na št. 42 Tavčar, na št. 43 in 44 Jerše, na št. 45 in 46 Medica, na št. 47 in 48 Jemec, na št. 49, 50, 51 Stacul; v V. okraju: na št. 54 Svetlič, na št. 55 Lehnart, na št. 56 Meglič, na št. 57 Verhajs, na št. 58 Kham, na št. 59 in 60 Planinšek, na št. 61 in 62 Stancar, na št. 63 in 64 Zorc, na št. 65 Stupica, na št. 66 Češnovar, na št. 67 Stupica, na št. 68 in 69 Sark; v VI. okraju: na št. 70 Zorčič, na št. 71 Legat, na št. 72 Stravs, na št. 73 Druškovič, na št. 74 Boguš, na št. 75 in 76 Jerše, na št. 77 in 78 Simončič, na št. 79 in 80 Mencinger A., na št. 81 in 82 T. Mencinger; — v VII. okraju na številko 83 Simončič, na št. 84 Skander, na št. 85 Glavič, na št. 86 Pintar, na št. 87 Pretmar, na št. 88 Lergant, na št. 89 Bernik, na št. 90 Skubic; v VIII. okraju: na št. 91 in 92 Tomaž Mencinger, na št. 93 Šarabon, Martinova cesta, na št. 94 Šarabon, Zaloška cesta, na št. 95 Mencinger Stefan, na št. 96 Žargi, na št. 97 Premrov, na št. 98 Rojc, na št. 99 Zorman, na št. 100 Kugovnik, v IX. okraju: na št. 101 Češnovar, na št. 102 in 103 Klemenc, na št. 104 Marenc, na št. 105 Folkar; v X. okraju: na št. 106 Javornik, na št. 107 Rožnik, na št. 108 Jelačin, na št. 109 Murnik, na št. 110 Bartl, na št. 111 Jeločnik.

Podražanje mesa. Mestni magistrat v sporazumu z odsekom za prehrano dovoljuje, da se z ozirom na visoke cene živini zviša cena govejemu mesu I. vrste na 26 K, II. vrste na 24 K.

Izdajatelj Ivan Mlinar. Odgovorni urednik: Jak. Vehovec. Tisk »Učit. tiskarne« v Ljubljani. Trolite na revmatizmu in glihtičnih bolečinah? Vdrgnjenje s pravim Fel-

lerjevim Elza - fluidom je takorekoč dobrodejno! 6 dvojnatih ali 2 velikih specialni steklenici 36 K. Rabite mlo odvajajoče sredstvo? Fellerjeve prave »Elza-kroglice« izvršujejo svojo dolžnost! 5 škatlic 18 K. — Zagorski sok zoper kašelj in srčne bolečine 1 steklenica 6 K. — Želodec okrepčujoča tinktura 1 steklenica 15 K. — Omot in poština posebei, a nalenceie Eugen V. Feller, Stubica donia. Elzatrž št. 252 (Hrvatsko). —E— 930

ODSEK LESNE INDUSTRIJE pri Zvezi industrijcev v Ljubljani razpisuje SLUŽBO TAJNIKA, strokovno naobraženega, za takojšnji nastop. Ponudbe naj se vpošljejo Odseku lesne industrije v Ljubljani, 402 Selenburgova ulica 7-II.

Proti sladkorni bolezni, bolezni jeter in ledic, oteklini želodca in čreves, kroničnemu katarju želodca in čreves, želodčnemu kamenu, hemeroidom in bolezni mehurja, putiki in debelosti, je najboljšje sredstvo naravna zdravilna mineralna voda **rogaška slatina.**

Rogaška slatina

največje in najmodernejšje zdravilišče v Jugoslaviji, hidroterapija, elektroterapija, inhalatorij, gimnastika za zdravljenje, kopeli z ogljikovo kislino, solne, smrečne, parne, zračne, solne kopeli in kopeli z vročim zrakom. Vojaška godba (42 mož, med njimi absolvirani konservatoristi. Za vsakovrstne zabave je preskrbljeno kakor v največjih svetovnih zdraviliščih. (Umetniški koncerti, timbole, plesni venčki, gledališke predstave, kino, izleti itd.)

Sezija od 1. maja do 15. oktobra 1920. RAVNATELJSTVO.

Konfekcijska tovarna, družba z o. z. Stožec pri Ljubljani sprejme: krojaške pomočnike, večje število šivilj, tudi začetno vestno pisarniško moč. Prednost na Posavju stannjoči.

Kupi se skobelnik (Hobelbank), če tudi star. — Ponudbe na upravištvo tega lista pod »akobelnik«.

Graveur Anton Cerne
Ljubljana
Doorn trg 1.

Kupim vsako množino cinkansvinca po najvišjih cenah.

M. Ussar, kleparnica, Maribor, Schillerjeva ulica 17.

70ŠIP-7UG
Ljubljana Rimska c. 10 naznanja, da še vedno dela s pristnim blagom. Izvršitev točna. Zmerne cene. Za vsa izvršena dela jamčim dve leti.

Oblastveno konces. informatni zavod **Drag. Beseljak**

v Ljubljani, Cankarjevo nabrežje 5 dobavlja vse kreditne in privatne informacije v tu- in inozemstvu. V abonementu ter posamezno cene zmerne. 45

Vsakovrstne slamnike slamnate torbice (cekarje) predpražnike; vse različne slamnate izdelke, priporoča gospodom trgovcem in njenemu občinstvu v obilno naročbo 314

FRANJO CERAR, tovarna slamaikov v Stobu, p. Dornzale pri Ljubljani.

KOLOBARJI
F. & A. UHER, veletrgov. s premogom LJUBLJANA.

Marija Tičar, Tovarniška zaloga
= Ljubljana = papirja =
Selenburgova ulica. :: in razglednic ::

Splošno kreditno društvo v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejeno zavezo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 13. ure in jih obrestuje po čistih

4%

Rentni davek plača društvo iz svojega. Obresti se kapitalizirajo polletno. Večje in stalne vloge se obrestujejo po dogovoru.

Posojila daje svojim zadružnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo po bančni obrestni meri.

Edini, res delavski denarni zavod.

MONSIEUR! MADAME!
Pour votre toilette prenez de:
Eau de cologne -Driay-
en litre et flacon de 120 g
Vente en gros pour S.M.S.
Ljubljana **R. Driay,** Pred Škofijo 21 Ljubljana

GOSPOD! GOSPA!
Za Vašo toleto jemljite
kolinsko vodo
v litrih in steklenicah po 120 g
Prodaja na debelo v S.M.S.
Ljubljana **R. Driay,** Pred Škofijo 21 Ljubljana

Zopet
ogromno poljštev manufakture naravnost iz inozemstva je prešla tvrdka R. Stermecki v Celju, in sicer voine, celirje, tiskanine, etamina, batista za ženske obleke, sukna kamgarna in hlačevine za moške obleke, belega in pisanega platna za perilo, kmeta, cvilna, robcev, svile in še mnogo raznega drugega blaga, katero se prodaja, zaradi nakupa v velikanskih množinah po čudovito nizkih cenah. Razen tega, vedno velika zaloga lastnega izdelka srajc, predpasnikov, bluz, kril, ženskih, moških in fantovskih oblek, po zelo nizkih cenah. Čevlji, žnaki, moški in otročji vedno v velikanski zbir, pristno ročno delo od lastnih čevljarjev. 220
Ilustrovani cenik zastoj! Na debelo samo v I. nadstropju.
VELETRGOVINA **R. STRMECKI** CELJE ŠT. 814.
Razpošiljalna Slovenska.

Eterično jelkino olje rektif. in Jelkin -Ekstrakt priporočam lekarnam, drogerijam, zdraviliščam itd.
Malinov sok (succus) prozorno čist, na drobno in debelo onim, ki razpolagajo z sladkorjem.
Sadne esence in kompozicije za izdelavo pokalce so vedno razpoložljive za Sodavičarje.
Srečko Potnik, Ljubljana,
Stomškova ulica 27. 209

Stavbeno inženir. podjetje
in tehniška pisarna
Inženir dr. Mirosl. Kasal,
oblastveno poverjen stavbeni inženir Ljubljana, Hillerjeva ulica št. 7.
Spec. stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe. Izraba vodnih sil.
Prevzema v izvršitev vse stavbe stavbeno inženirske stroke in izvršitev vseh tozadevnih načrtov. Zastopstvo strank v tehniških zadevah. Nasveti itd.

LES
rezan, tesan, okrogel, kupuje 120
„SEVER“
društvo lesnih industrijalcev dravske doline
MARIBOR, Tegethofova cesta št. 43.

suha mehka drva za podkuriti dobavlja v vsaki množini dokler zaloga

Več vagonov
krmilne koruze, krmilne moke in otrobov
proda
Nakupovalna zadruga, Ljubljana, Aleksandrova cesta 5.

Skaboform se zopet dobiva!
Proti srbenju, svrabu, lišajem, nečistostim kože zahtevajte v najbližnji lekarni preizkušeno in zdravniško priporočeno **dr. Flescha orig. Skaboformovo mazilo.** Ne maže, ne pušča barve, brez duha. Po vteranju puder „Skaboform“. Dobiva se po vseh lekarnah. — Generalna zaloga za Ljubljano in okolico
Rihard Sušnik pri „Zlatem jellenu“ IV., Marijin trg.

Svoboden ogled! **Pohišstvo.** Ceniki zastoj!
Spalne, jedilne in gospodarske sobe, kuhinjska oprava, podložki modroci, otomane, spaln in dekoracijski divani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in trdega lesa, železne postelje in umivalniki ter vse vrste lesenega, železnega in tapeciranega pohištva v vsakem slogu od proste do najfinejše izvršitve po — jako nizkih cenah pri tvrdki za pohišstvo —
Karol Preis, Maribor, Stolni trg 6.

Ljubljanska kreditna banka
— Brzojavni naslov: Banka. — v Ljubljani. — Telefon šte. 261. —
Podružnice: V Spillu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovnjah ter bančna ekspozitura v Ptuj.

— Delniška glavica — K 20.000.000.
Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Rezervni fond okroglo K 20.000.000.
Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, financira erarične dobave in dovoljuje vsakovrstne kredite.